

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

**БРОЈ 1
2016.**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

1. Немањина бр. 22-26,
телефон: 3616-296, 363-1620, 363-1104, 3613-734/лок. 1620 и 1104

или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(**smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs**)

Сарадници: Јелена Васиљевић, оператер за системе базе података
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин-Михајловић, оператер припреме података
Гордана Михајловић, оператер припреме података
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Смиљана Павков, документалиста

Компјутерска обрада: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења и
Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

- 1.** Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда
- 2.** Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе
- 3.** Преглед садржаја нових бројева часописа
- 4.** Преглед старих публикација
- 5.** Преглед нових књига
- 6.** Листа најчитанијих књига

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Закон о полицији, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Закон о јавном реду и миру, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Закон о јавном окупљању, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Закон о информационој безбедности, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Уредба о мешовитој цивилно-војној комисији, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Одлука о изменама и допунама Пословника о раду Високог савета судства, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Одлука о изменама и допунама Пословника о раду Државног већа тужилаца, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Одлука о допунама Одлуке о оснивању Координационог тела за родну равноправност, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Одлука о измени Одлуке о броју судија у судовима, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Одлука о измени Одлуке о образовању Радне групе за анализу инфраструктуре информационих система државних органа, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Правилник о евиденцијама које воде правна лица и предузетници, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о садржини, изгледу и начину употребе детективске легитимације, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о садржини, изгледу и начину употребе легитимације службеника приватног обезбеђења, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о допуни Правилника о поступку пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта грађана, пријављивању привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства, пасивизирања пребивалишта и

боравишта, обрасцима и начину вођења евиденције, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о измени Правилника о изгледу обрасца, садржини и начину издавања личне карте за странца, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о путним исправама, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о службеној легитимацији и службеној значки у Управи за извршење кривичних санкција, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Правилник о евиденцијама и извештајима политичког субјекта, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Решење којим се прима у држављанство Републике Србије Seagal (Saul) Steven Frederic, држављанин Сједињених Америчких Држава, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Решење којим се прима у држављанство Републике Србије Matar Suhail Ali Dhahegi, држављанин Уједињених Арапских Емирата, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, Мирослава Симуновића, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Закључак Владе којим се 2016. година проглашава годином предузетништва, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Закључак Владе којим се усваја Кодекс понашања чланова Владе о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Национална стратегија за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године са акционим планом за период од 2016. до 2018. године, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Пољске о узајамној заштити тајних података, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Споразум о изменама Протокола између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске о реадмисији лица која незаконито бораве од 18. септембра 2007. године, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Протокол између Министарства унутрашњих послова Републике Србије и Министарства безбједности Босне и Херцеговине о сарадњи у области форензичких испитивања и вештачења, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Протокол између Владе Републике Србије и Владе Краљевине Шпаније о спровођењу Споразума између Републике Србије и Европске заједнице о реадмисији лица која незаконито бораве (Протокол о спровођењу), Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2016

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Румуније о бављењу плаћеним пословима чланова породице чланова дипломатских или конзуларних представништава, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о измени Одлуке о образовању Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2016

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Закон о оглашавању, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Уредба о изменама и допунама Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2016

Уредба о методологији за израду инвентара емисија и пројекција загађујућих материја у ваздух, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Уредба о финансирању јавних медијских сервиса из буџета Републике Србије у 2016. години, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Уредба о садржини и начину подношења пријаве концентрације, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Уредба о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500”, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Одлука о престанку рада Агенције за страна улагања и промоцију извоза и Националне агенције за регионални развој, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене нове луке у Београду са слободном зоном на животну средину, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Одлука о ценама закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације и цене помоћних услуга за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Одлука о образовању Међуресорног радног тела за планирање, праћење и координацију политика у области конкурентности и запошљавања, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Одлука о допунама Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене приступа складишту природног гаса, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Одлука о изменама и допунама Финансијског плана Фонда за социјално осигурање војних осигураника за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Одлука о изменама Одлуке о образовању Координационе комисије (за усклађивање, односно координацију инспекцијског надзора у Републици Србији), Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Одлука о изменама и допуни Одлуке о образовању Координационог тела за усмеравање активности на сузбијању сиве економије, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Одлука о оснивању Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Одлука о износу средстава која се преносе филијали (Републичког фонда за здравствено осигурање) у току 2016. године, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Правилник о допуни Правилника о ценама здравствених услуга на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2016

Правилник о унутрашњем реду у железничком саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Правилник о врсти и условима гаранције путовања, начину активирања и другим условима које мора да испуни организатор путовања у зависности од врсте организованог путовања, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Правилник о условима и поступку за издавање и одузимање лиценце за рибочувара, начину вођења Регистра издатих лиценци, као и о садржини и начину вођења Регистра привредних рибара, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о ограничењима и забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалија, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Правилник о начину одређивања и висини накнаде штете нанете рибљем фонду, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о садржини и начину вођења катастра риболовних вода, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о условима и начину организовања риболовачке службе и обрасцу вођења евиденције дневних активности рибочуварске службе, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о обиму и садржини програма едукације рекреативних риболоваца, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о извештавању Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о организационим захтевима за пружање инвестиционих услуга и обављање инвестиционих активности и додатних услуга, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о давању дозволе за рад и условима за обављање делатности организатора тржишта, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о давању дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о стицању звања и давању дозволе за обављање послова брокера, инвестиционог саветника и портфолио менаџера, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о условима и начину одузимања овлашћења и лиценци издатих за израду главног пројекта заштите од пожара и за пројектовање и извођење посебних система и мера заштите од пожара, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о изменама Правилника о садржини захтева за издавање лиценце и условима и начину издавања свечане форме лиценце за организовање и

реализовање туристичких путовања у земљи и иностранству, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и продатих туристичких путовања, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини регистра туризма и документацији потребној за регистрацију и евиденцију, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о изменама Правилника о Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад извршитеља, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о техничком прегледу железничких возила, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о истраживању, евидентирању, статистичком праћењу и објављивању података о несрећама и незгодама, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о потврдама о обучености и сертификатима особља које обавља преглед обезбеђивања и центрима за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о елементима уговора о коришћењу железничке инфраструктуре, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Правилник о оцењивању усаглашености чинилаца интероперабилности и елемената структурних подсистема, верификацији структурних подсистема и издавању дозвола за коришћење структурних подсистема, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Правилник о техничким нормативима за безбедност од пожара и експлозија објеката малопродаје боца са течним нафтним гасом, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Правилник о катастарском премеру и катастру непокретности, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Упутство о изменама и допунама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Решење о вредности општег бода од децембра 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Решење о вредности основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање за лица укључена у обавезно осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Решење о одређивању износа месечне новчане накнаде (посебан додатак) за рехабилитовано лице, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2016

Исправка Решења о вредности општег бода од децембра 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Финансијски план Фонда за социјално осигурање војних осигураника за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Измене Техничких услова за кућне сандучиће, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Протокол између Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије и Генералне управе за контролу квалитета, инспекцију и карантин Народне Републике Кине о карантину и здравственим захтевима који се односе на замрзнуто говеђе месо за извоз из Републике Србије у Народну Републику Кину, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Меморандум о разумевању о јавно приватној партнерској сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Исламске Републике Иран, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Меморандум о разумевању између Министарства трговине, туризма и телекомуникације Републике Србије и Организације за културно наслеђе, рукотворине и туризам Исламске Републике Иран о сарадњи у области туризма, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Меморандум о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине о заједничкој афирмацији Економског појаса и пута свиле и Поморског пута свиле 21. века, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2016

Меморандум о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Исламске Републике Ирана о економској сарадњи на трећим тржиштима, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2016

Измене и допуне техничких прописа који су саставни део Устава и Конвенције Међународног савеза за телекомуникације, усвојене на Светској конференцији о радио-комуникацијама 17. фебруара 2012. године у Женеви, Швајцарска Конфедерација, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2016

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Казахстан о узајамном подстицању и заштити улагања, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Протокола о изменама и допунама Споразума између Савезне Владе Савезне Републике Југославије и Швајцарског Федералног Савета, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Уговора између Републике Србије и Краљевине Норвешке о избегавању двоструког опорезивања и спречавању пореске евазије у односу на порезе и доходак, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Мађарске о друмском превозу путника и ствари, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Конвенције о заједничком транзитном поступку, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Конвенције о поједностављењу формалности у трговини робом, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 24/2015

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска уредба о роковима, начину и поступку повраћаја неутрошених буџетских средстава осталих корисника јавних средстава Аутономне Покрајине Војводине на рачун извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2016

Правилник о изменама Правилника о начину реализације програма и пројеката у 2015. и 2016. години, чија је реализација започета из средстава Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 55/2015

Службени лист Града Београда

Одлука о допуни Одлуке о одржавању чистоће, Службени лист Града Београда бр. 79/2015

Одлука о буџету Града Београда за 2016. годину, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о обиму средстава за вршење послова Града и градских општина и утврђивању прихода који припадају Граду, односно градским општинама у 2016. години, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о финансирању програма, пројеката и активности корисника средстава буџета Града Београда у 2017. и 2018. години, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о измени Одлуке о локалним комуналним таксама за територију Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о одређивању зона на територији Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о изменама Одлуке о утврђивању закупнина за пословни простор на коме је носилац права јавне својине Град Београд, односно на коме Град Београд има посебна својинска овлашћења, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о измени и допуни Одлуке о боравишној такси, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о одређивању спратности по зонама за објекте који се налазе у поступку озакоњења, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

Одлука о уређивању земљишта и начину и поступку обрачуна и плаћања доприноса за уређивање грађевинског земљишта у оквиру пројекта „Београд на води”, Службени лист Града Београда бр. 82/2015

Одлука о измени и допуни Одлуке о радном времену занатства и трговине на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр 82/2015

Правилник о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Града Београда на рачун извршења буџета Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 76/2015

Програм уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2016. годину, Службени лист Града Београда бр 82/2015

Измена плана места за постављање објеката, односно средстава за оглашавање, Службени лист Града Београда бр. 77/2015

Ценовник услуга организационих јединица Градске управе Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 81/2015

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Правилник о измени Правилника о приправничком стажу и стручном испиту здравствених радника и здравствених сарадника, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2016

Правилник о допуни Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о изменама Правилника о врстама и стандардима медицинских средстава која се уграђују у људски организам на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2016

Правилник о утврђивању Стандарда за акредитацију здравствених установа у области физикалне медицине и рехабилитације, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и раду лекарских комисија, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Листа о допуни Листе лекова који се издају без рецепта и који се могу рекламирати у средствима јавног информисања, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Правилник о поступку и критеријумима за распоређивање буџетских средстава Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију у вршењу оснивачких права над здравственим установама чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2016

Службени лист Града Београда

Одлука о изменама и допунама Одлуке о правима и услугама социјалне заштите, Службени лист Града Београда бр 82/2015

Одлука о измени Одлуке о утврђивању категорија корисника који плаћају субвенционисану цену комуналних услуга, Службени лист Града Београда бр 82/2015

Решење о измени Решења о образовању комисије за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету и ученику, Службени лист Града Београда бр 82/2015

Закључак о измени Интервентних мера заштите најугроженијих грађана, Службени лист Града Београда бр 85/2015

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Одлука о образовању Радне групе за праћење и спровођење Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2025. године, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Правилник о програму рада психолога и педагога у дому ученика, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Решења о додели националног спортског признања, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2016

Решење о додели новчане награде за спортске резултате, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Службени лист Града Београда

Одлука о подизању споменика Стефану Немањи, Службени лист Града Београда бр 82/2015

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за децембар 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2016

Подаци о просечним годишњим зарадама и просечним годишњим зарадама без пореза и доприноса у Републици Србији у 2015. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Податак о просечној годишњој заради по запосленом у Републици Србији исплаћеној у 2015. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Податак о кретању просечне месечне зараде без пореза и доприноса и о кретању потрошачких цена у Републици Србији од 1. јула 2015. године до 31. децембра 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Податак о висини просечне месечне зараде по запосленом исплаћене у четвртом кварталу 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом исплаћеним у децембру 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2016

Износ месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање за лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 7/2016

Службени лист Града Београда

Показатељ смањења потрошачких цена у новембра 2015. године, Службени лист Града Београда бр. 76/2015

2

СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ, СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2016. ГОДИНИ

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

1.	АЛО
2.	БЛИЦ
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ
4.	ВРЕМЕ
5.	ДАНАС
6.	ИНФОРМЕР
7.	КУРИР
8.	НЕДЕЉНИК
9.	NEWSWEEK
10.	НИН
11.	ПЕЧАТ
12.	ПОЛИТИКА

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	ГЕРОНТОЛОГИЈА: часопис Геронтолошког друштва Србије
2.	КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ: лист за књижевност и друштвена питања
3.	НАЦИОНАЛНА РЕВИЈА СРБИЈА
4.	РС PRESS
5.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
2.	БИЛТЕН ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
3.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
4.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
5.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
6.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

Televizija kao servis

Dejan Ristanović i Voja Gašić

Televiziju odavno gledamo kroz kabl, ali to nije uvijek isti kabl, a sada se i sami temelji menjaju. Da li su domaći provajderi spremni za televiziju-kao-servis? Istražili smo ponudu kompanija SBB, mts i Ikom, ali i neke nezavisne varijante...

34

Aktuelno

Uvodnik 7

Dejan Ristanović

KOMENTAR

Srećna Nova godina 15

Jovana Vukic

Vesti 8

Bojan Stanojević i Aleksandra Cvjetić

Simon Wilkinson: Isprepletani svetovi 92

Andrijana Maksimović

AB Soft: Noviteti za jubilej 93

Milan Basić

LISA: Svet je mreža 94

Katarina Kukuruzović

Prvi pogled

PC za moderan sto 16

Miloš Stamenković

Zvanični računar konferencije BIZIT bio je

AMD BizPC 4100, kao stvoren

za moderne poslovne iza-

zove. Pored dobrih perfor-

mansi, krase ga i skromni

prostorni i još skromniji

energetski zahtevi.

Aspire Switch 10: Stakleni računar 18

Inge Schwabe

Lenovo IdeaPad MIIX 300 10 20

Bojan Stanojević

Kingston i DDR4 lepeza 21

Miloš Stamenković

Sony Xperia Z5 22

Bojan Stanojević

AEG: Strujna zimnica 24

Voja Gašić

Uslužni programi 26

Jovan Bulajić

GIZMODROM

Svetska scena gadžeta 28

Bojan Stanojević

Stižu praznici, vreme za kupovanje poklona. Ako vam, osim uvek kritičnog novca, nedostaju i ideje o igrački kojom biste obradovali neku dragu (i tehnički orijentisanu) osobu, pomoći ćemo vam na novi način: pogledajte šta se u svetu kupuje u ovakvim prilikama, pa možda dobijete neku ideju.

Test zona

Televizije 34

Dejan Ristanović i Voja Gašić

Kaveri A10-7870K i A8-7670K 44

Miloš Stamenković

Access 2016: Minimalne izmene 46

Branislav Mihaljević

Iz prakse

Put u novi svet:
Promena mobilne platforme 66

Hannes Rugheimer

U susjednom vrtu trava je, kažu, uvek zelenija, pa možda pomišljate o prelasku s Android-a na iOS ili sa iOS-a na Windows Phone? Nije lako odlučiti se na promenu – prelazak na novi operativni sistem zahteva migraciju podataka, ali i pronalaženje aplikacija ekvivalentnim onima na koje ste već navikli. Pomoći ćemo vam da se odlučite.

Kamera u fokusu 72

Miloš Stamenković

Rubrike

Odabrani bajtovi 96

Ladislav Struharik

Vedra strana 98

Bizit

Poslovni video nadzor 50

Mladen Mijatović

Razvoj tehnologije danas omogućuje nezapamćen nivo video-nadzora i kontrole, automatsku semi-inteligentnu analizu snimaka u realnom vremenu, kao i čuvanje ogromnih količina video-materijala u veoma dugom periodu. Granice primene ovakvih sistema ne diktira više tehnologija, već etika, građanske slobode i prateća legislatura. Naravno, tehnologija je i dalje veoma važna, ali i zahtevna...

E-mail server za vaš biznis 54

Damir Jović

IBM Tealeaf rešenja 60

PC.Edu

ABCD HERE: Obrazovanje IT stručnjaka 62

Lego SeriousPlay: Kocka koja nedostaje 64

Svetozar Janković

Komunikacije

Četiri aksiome sigurnog sistema 74

Kristijan Lazić

U oblasti bezbednosti uvek je nešto novo, a opet kao da nema ničeg novog – i dalje mnogi sistemi bivaju kompromitovani zbog neobaveštenosti i nemara njihovih vlasnika. Računar je nemoguće obezbediti od svakog teorijski mogućeg napada, ali ćete sledeći četiri jednostavna saveta učiniti svoj sistem znatno bezbednijim.

G Data: Pouzdana i fleksibilna AV zaštita 76

Luka Milinković

ESET za roditelje i decu 78

Kristijan Lazić

Digitalni i(li) internet identitet? 80

Lazar Bošković

Tehnovizija

Nova industrijska revolucija 82

Branislav Bubanja

Počelo je od termalnog otiska, onda smo prešli na matricnu, lasersku, LED i ink-jet štampu, a danas je u fokusu štampanje 3D objekata. Samo do pre nekoliko godina štampanje je podrazumevalo „samo“ nanošenje boje na papir nekom od pomenu-tih tehnika, a danas je štampa postala... proizvodnja. Da vidimo kako se štampaju delovi ili kompletni uređaji, skulpture, kuće, pa čak i hrana.

Umetnost interaktivnih bedževa 87

Voja Antonić

Iznenadjenja sa CES-a 90

Nadežda Veljković

PC Press

Izdavač

PC PRESS, d.o.o.
Osmara Đikića 4, 11018 Beograd 12, p. fah 47,
N 44° 48.994', E 20° 28.800'

Redakcija: 011/2765-533 i 069/2187-742

Marketing: 011/2080-220

Fax: 011/2752-480

Mail: pc@pcpress.rs,

Web: www.pcpress.rs

Tekući račun: 205-9547-62

Direktor

Vesna Čarknajevo

Glavni i odgovorni urednik

Dejan Ristanović

Zamenik glavnog urednika

Voja Gašić

Izvršni urednik

Bojan Stanojević

Urednici

Milan Bašić, Jovan Bulajić,

Bojan Stojanović i Ladislav Struharik

Marketing

Andrijana Maksimović,

Aleksandra Cvjetić

Plasman i fotografije autora

Nenad Veljković

Redaktor

Jevrem Živanović

Dizajn i DTP

Vojislav Simić i Andrija Čeranić

Web administrator

Milan Basrak

Pretplata

Nevenka Gašić

Distribucija

Beokolp, Beograd

Štampa

Rotografika, Subotica

Stalni stručni saradnici

Voja Antonić, Nenad Batočanin, Radovan Bibić, Branislav Bubanja, Vladimir Cerić, Branko Đaković, Đorđe Grujić, Marko Herman, Stevan Josimović, Milijan Jovanović, Zoran Kehler, Vesna Knežević, Kristijan Lazić, Jovan Marić, Nikola Marković, Branislav Mihajev, Majki Mijatović, Mladen Mijatović, Luka Milinković, Vesna Milošević, Dragan Mitraković, Branko Nikitović, Pavle Peković, Bojan Petrović, Jelica Protić, Nebojša Prijčić, Jelena Rupnik, Miloš Stamenković, Darko Staničić, Boris Stanojević, Aleksandar Šušnjarić, Berislav Todorović, Nebojša Vasiljević, Nadežda Veljković, Jovana Vukić i Sava Zdravković

Neki od tekstova su objavljeni u dogovoru sa WEKA MEDIA PUBLISHING GmbH, Stuttgart

PC PRESS

Copyright © PC Press 2015-2016.

DOSTUPNO U DIGITALNOM FORMATU
www.novinarница.net

CIP - Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 004
PC : Personal computers : časopis za profesionalnu primenu računara /
glavni i odgovorni urednik Dejan Ristanović. - 1995, br. 1 - Beograd
(Osmara Đikića 4) : PC Press, 1995 - (Novi Sad: Color Print). - 29 cm
Mesečno. - PC. Personal computers

COBISS.SR-ID 11164175 ISSN 0354-690X, COBISS.SR-ID 11164175

Издавач: LIBER, Београд
Главни и одговорни уредник: Милорад Добријевић
Уредник: др Слободан Р. Мартиновић
Редакција:

Др Милан Бјелић, доц. др Саша Веселиновић, мр Дејан Јовановић, доц. др Срђан Миленковић,
Драгана Буваршић, др Анкица Милојевић, Параскева Михајловић, мр Секула Новаковић, Невена Ракић,
др Весна Симоновић, др Рајко Суџум

КОНТАКТ: LIBER, п. фах 10, 11030 Београд
Тел/факс: 011/ 236 00 26, моб. 065/ 44 8888 2
Е – mail: liber@verat.net pravnapraksa@ptt.rs
Е – mail за установе у области образовања: sloba1965@gmail.com
ШТАМПА: ЕтноСтил, Београд, тираж 500 примерака

СIP Каталогизација и публикацији, Народна библиотека Србије, Београд
ISSN 1820-1075 Pravna praksa (Београд 2004), COBISS.SR-ID 114525452

САДРЖАЈ

Секула Новаковић СТЕЧАЈ ПРАВНОГ ЛИЦА – 1. део	3
Гордана Станојчић ОГЛЕДНИ ПРИМЕР ПРАВИЛНИКА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ	22
УСТАВНОСТ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ УРЕЂИВАЊУ НАЧИНА ИСПЛАТЕ ПЕНЗИЈА	36
КАЛЕНДАР ДРЖАВНИХ И ВЕРСКИХ ПРАЗНИКА У 2016. ГОДИНИ	40
СТИЦАЊЕ ПРАВА НА СТАРОСНУ И ПРЕВРЕМЕНУ СТАРОСНУ ПЕНЗИЈУ	42
АКТУЕЛНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ	44
ПИТАЊА И ОДГОВОРИ	
Обавезе послодавца у вођењу евиденције о запосленима	49
Евиденција и брисање дисциплинских казни изречених државном службенику	49
Утврђивање одговорности запосленог за штету коју је на раду или у вези са радом проузроковао послодавцу	50
Споразум о продужењу радног односа лица које је навршило 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања	51
Идентификација акционара који присуствују седници скупштине акционарског друштва	51
Право на новчану накнаду у случају престанка радног односа	51
СУДСКА ПРАКСА	
УСТАВНИ СУД СРБИЈЕ	53
Мogućност вођења управног спора против решења арбитра у поступку мирног решавања радног спора	53
Одлучивање етажних власника о начину коришћења заједничких делова зграде	54
СУДОВИ ОПШТЕ НАДЛЕЖНОСТИ	55
Фикција о заснивању радног односа ступањем на рад	55
Прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време	55
Вишак запослених	55
Застарелост потраживања накнаде штете претрпљене на раду или у вези са радом	56
Рок за судску заштиту у радном спору	56
СТИЦАЊЕ ПРАВА СВОЈИНЕ ОДРЖАЈЕМ	57

Застарелост потраживања	57
Солидарна одговорност за штету	57
Стицање без правног основа	58
Утврђивање очинства	59
Одрицање од наслеђа	59
Потраживање законске камате на досуђене парничне трошкове	59
Решење јавног водопривредног предузећа као извршна исправа	60
Обустављање поступка за расправљање заоставштине	61
Примена института <i>дело малог значаја</i>	62
СУДОВИ ПОСЕБНЕ НАДЛЕЖНОСТИ	62
ПРИВРЕДНИ СУДОВИ	62
Измена цене дефинисане уговором о грађењу	62
Немогућност ретроактивног дејства закона	63
Приговор литиспенденције	63
Могућност изношења нових чињеница у жалби	63
Услови за враћање у пређашње стање	64
УПРАВНИ СУД	64
Правила о коришћењу подстицаја за подршку руралном развоју	64
Обавезни садржај образложења решења о престанку радног односа државном службенику	64
Утврђивање доминантног положаја учесника на тржишту	65
Право на повраћај неоправдано изречене новчане казне	65
ПРЕКРШАЈНИ СУДОВИ	66
Повреда одредаба прекршајног поступка	66
Одговорност возача теретног моторног возила због неисправног тахографа	66
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА	67
Правичност судског поступка / заштита од произвољног гоњења, осуде и кажњавања - <i>Одлука Матић и Полониа ДОО против Србије</i>	67
СТРУЧНА МИШЉЕЊА	
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА	69
Коришћење годишњег одмора након повратка на рад после обављања функције у државном органу	69
Застарелост принудне наплате доприноса од стране Фонда ПИО	69
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ	70
Третман расхода рекламе и пропаганде	70
Имплементација модела електронског фактурисања и електронског архивирања у Републици Србији	70
ПРЕГЛЕД НОВИХ ПРОПИСА	73
АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ	77

Витраж

04 ПРОЛОГ

06 ХРОНИКА

Путоказ

10 АЛБУМ: ШАРМ БЕОГРАДА

16 БЕЛЕЖНИЦА: КОСОВО

22 ХОДОЧАШЋА: ДОБРИ ПОТОК, КРУПАЊ

30 ОГЛЕДАЛО: БЕОГРАДСКЕ КАФАНЕ

36 МОСТОВИ: БИДАДАРИ, ТАЈНА ИГРЕ

Читанка

44 ПОДСЕТНИК: УЛИЦА СРПСКЕ КЊИГЕ

50 ПАМЈАТ: ДАВОРИН ЈЕНКО (1835-1914)

Култура

56 СВЕТИОНИЦИ: НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ (1873-1915)

62 БАЈКА: ПЛАВИ РОГОВИ СА ЗВЕЗДИЦАМА

Варошарије

72 БРИГА: РУМА ЗА МЛАДЕ

74 ПРИЗНАЊА: ВРЊАЧКА БАЊА

Представљање

66 ПОБЕДНИК: МИЛИЦА МАНДИЋ

78 ЗДРАВЉЕ: „МЕРКУР“

82 ВЕЗЕ: БИРАШ КАКО КОМУНИЦИРАШ

85 СТУДИЈЕ: ПРИНЦИПИ РАЗВОЈНЕ СТРАТЕГИЈЕ

88 ОДМАРАЛИШТА: ВИШЕ ОД КАМПОВА

92 ЕНЕРГИЈА: ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ „ЗАПАДНОГ ПОЉА“

95 ПРИМЕРИ: ХУМАНОСТ У ТЕНТ-У

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектиру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

1. Ст. Станојевић: Из српске прошлости – истори(ј)ски чланци, 1923.

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

СТ. СТАНОЈЕВИЋ

ИЗ
СРПСКЕ ПРОШЛОСТИ

ИСТОРИСКИ ЧЛАНЦИ

БЕОГРАД 1923
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА НАПРЕДАК

Битка код Бара 1042 год.

Историја српскога народа сва је испуњена борбом и ратовима. Ипак у нашој прошлости мало има забележених великих битака. Управо у целој нашој старијој историји, све до почетка XIX века, помињу се свега четири велике битке: битка код Бара 1042, битка код Белбужна 1330, битка на Марици 1371, и на Косову 1389 год.

О три последње зна сваки интелегентан Србин доста. Прва, најстарија велика битка у нашој историји, много је мање позната. Међутим, ми имамо сачуван у нашем једном домаћем извору доста подробен опис те битке. Тај опис је истина проткан народном традицијом и причама, али је главна садржина у њему свакако историска.

У првој половини XIII века саставио је један католички свештеник у Бару на латинском језику Хронику, у којој је описао историју Срба, и делимице Хрвата, од њихова доласка на Балкан па све до средине XII века. За старије доба наше историје та Хроника нема вредности, јер је састављена већином по причама, гаткама и олаким комбинацијама, те је готово немогуће одвојити истину од неистине. Али од почетка XI века територија, за коју ова Хроника прича догађаје, сужава се, и причање почиње добијати историску основу. У почетку тог дела Хронике прича се, како је устанком краља

Доброслава (Војислава) у Зети (Црној Гори) основана нова српска држава 1040 год.

Ту се прича, како су Византинци почетком XI века покорили све српске земље. Доброслав, потомак старих српских династа у Зети, покорио се такође онда Грцима. Он је био необично паметан и досетљив. Покорив се Грцима, он се издавао за помоћника и савезника њиховог. Јахао је с њима по провинцијама и давао им тајно савете да са народом поступају окрутнo и неправедно, а народу је потајно говорио: „Зашто тако велика зла подносите од Грка? Неправедно поступају са вама, добра вам узимају, жене нападају, девојке кваре. Никада предци моји, који су пре мене били краљеви, нису тако шта чинили вама. То је велико и тешко зло“. Стога народ поче Доброслава све више волети, а Грке све више мрзети. Онда се народ споразуме и договори, те се дигну једног дана и побију све представнике византиске власти, који су се у њиховој земљи затекли.

После тога се народ скупиле и пошаље Доброславу и његовим синовима, па их позове, да дођу и да приме власт у држави својих очева. Доброслав дође са својих пет синова, који су већ сви били добри војници, и почне се успешно бити са Грцима. Стога се грчки цар наљути, те позове једног од својих војвода, по имену Арменопула, и нареди му, да удари на Доброслава и његове синове.

Арменопул скупиле велику војску, од коњаника и пешака, и дође до зетске равнице. И Доброслав скупиле своју војску. Један део своје војске да он четворици својих синова, и пошаље их у источне крајеве, да тамо чекају исход борбе, а он сам са једним од синова, Радославом, нападне са запада на Грке и почиње их бити. Радослав је био необично храбар младић. У борби он допре до самог грчког

војводе, и кад га је познао, удари га мачем и збаци га с коња. Кад то виде Грци даду се у бегство. Том приликом их је толико побијено, да их нико није могао избројати. Многе од њих, кад су већ мислили да су измакли опасности, нападну синови Доброславови, који су били у источним крајевима, и побију их.

Кад је грчки цар чуо шта се десило, наљути се веома и ожалости, те пошаље одмах посланике са силним златом и сребром жупану рашком, бану босанском и кнезу хумском, са наредбом, да пошаљу војску на Доброслава. Жупан и бан скупе много људи и пошаљу их Љутовиду, кнезу хумском, који је био одређен да прикупи сву војску и да буде њен заповедник.

Грчки цар такође скупил много већу војску но пре и пошаље је у Драч, наредив управнику драчке области, Курсилију, да сакупи цео народ своје области, да се стави на чело целој војсци, па да ухвати Доброслава и синове његове, где их нађе. Курсилије дође са војском и заустави се у равници око вароши Скадра, очекујући да се ту скупил сва војска. После тога пређе он Бојану и дође у равницу код Бара, а Љутовид са својом војском дође у Трибунију.

Доброслав се међутим са својом војском и синовима задржи у Црмници. Он је видео да је Грка много, а бојао се да Љутовид не пређе Которски залив, те да он не буде онда ухваћен у средину, па позове својих пет синова и каже им, да је Грка много више но њих, те им се не могу одупрети. Стога нареди да двојица од њих, Гојислав и Радослав, остану с њим, а од остале тројице да сваки узме по десет храбрих људи са трубама и добошима, па да иду у планину, и оданде зађу

Грцима за леђа. Он ће, рекао им је, у поноћи ударити на грчки табор, а они, кад чују трубе нека такође даду свирати и нека дигну велику ларму. После тога нека постепено силазе са планина према грчком табору. Нека се не боје, него нека се храбро боре: Грци ће бити побеђени.

Пред вече тога дана три Доброславова сина се попну на брда и ураде све како им је било наређено.

У то доба један Баранин, пријатељ Доброславов, дође Курсилију и каже му, да пази како ће се извући са својом војском, јер је са свих страна опкољен. У брзо о томе пукне глас по целом грчком логору, и сви се поплаше. Курсилије одмах нареди да цела војска стане под оружје, а страже и предстраже истури далеко напред.

Доброслав у поноћ удари на грчке страже и предстраже, побије их и растера. Услед тога настаде код Грка велика забуна. У то Доброслав нареди, да они, који су били уз њега, засвирају у трубе и да дигну ларму. У исти мах учине то исто и синови Доброславови и почну силазити са брда и приближивати се непријатељу. Грцима овлада страх. Била је тавна ноћ и ништа се није видело, те су Грци мислили да је Срба много и да су опкољени, као што је говорио онај Баранин. Кад су трубе и узвици дошли близу до логора, Грци нагну у бегство. У то почне пуцати зора, а Доброслав и синови његови нападну на Грке и почну их бити и гонити.

Кад је Доброслав са синовима прешао поток и дошао у шуму, син његов Гојислав сукоби се са оцем. Како су обојица били прашином и крвљу убрљани, нису један другог познали, те Гојислав нападне на свога оца и збаци га са коња, али га није ранио. Оборен са коња, Доброслав почне:

викати: Боже, помилуј! Боже, помилуј! Онда Гојислав позна оца по гласу, сиђе са коња, прихвати оца и каже му: „Опрости, оче, нисам те познао“. На то му Доброслав одговори: „Не бој се, сине. Божја је милост с нама, јер ме ти ниси ранио ни убио“. Стога Доброслав назове то мјесто Божја Милост, и тако се и данас зове, јер ту син није убио оца, а мало њих потукло је множину.

Синови Доброславови гонили су непријатеља до Дрима. Силне су Грке заробили и довели их у Божју Милост. Војвода грчки Курсилије био је у борби тешко рањен и умро је у скадарској равници. На месту где је он умро, постављен је крст, који се и сада још зове Курсилијев крст.

После тога Доброслав пошаље сина Гојислава у сусрет Љутовиду, и да му педесет заробљених Грка, да иду у табор Љутовидов и да му испричају шта је било. Гојислав пређе Которски залив, и учини што му је наређено. Војска Љутовидова се поплаши због тога, али сам Љутовид био је веома храбар, и није се поплашио. Он напротив, поручи Гојиславу, да њега те измишљотине не буне. Ако је он, Гојислав, човек, нека узме собом два војника, а он, Љутовид, ће узети двојицу, и нека му изађе на двобој, па ће видети ко је Љутовид. Гојиславу се тај предлог допадне, те сиђе са два војника у поље. Тако учини и Љутовид.

Кад се почну бити, један од Гојиславових војника нападне на Љутовида, баци га на земљу и почне викати: „Одите, другови, јер је Љутовид пао и умро је“. Онда сви потрче тамо. Али је Љутовид био само рањен, те се дигне, попне се поново на коња и почне бежати. Његова војска, кад је видела да је Љутовид рањен и да је пао, нада се у бегство. Гојислав их је гонио цео дан и вратио се са великим пленом

Бодин и Јаквинта.

У Зети, доцнијој Црној Гори, устао је српски народ 1040 год. на оружје и извојевао је себи, под кнезом Војиславом, слободу. Војиславов син и наследник, Михаило, добио је за жену једну грчку принцезу, са византиског двора у Цариграду, а 1077 год. крунисан је од легата папе Гргура VII — највећег папе у историји католичке цркве, онога, коме је немачки цар ишао у Каносу, да га моли за опроштење — краљевском круном.

Неколико година пре тога, 1073 год., дигла су српска племена у Поморављу и у Повардарју устанак против Византије, и почела су енергичну борбу за своју слободу. Пошто је Михаилова српска држава била једина слободна народна држава на Балкану, обратили су се устаници на Михаила, и замолили га, да им пошаље помоћ у војсци и једног од својих синова, који ће се ставити на чело устанка, и кога ће устаници прогласити за владара.

Михаило је имао више синова, али је међу њума одвајао талентом и енергијом Бодин. Стога се Михаило реши, да устаницима пошаље Бодина. Са Бодином је Михаило послао и доста војске, а за саветника му је дао старог и искусног војводу Петрила. Бодин и Петрило дођу са српском војском у Призрен, где их дочека изасланство устаника. Ту Бодин буде проглашен за цара, па онда он и Петрило пођу са војском из Призрена, да се споје са

устаницима, који су већ владали у моравској и вардарској долини.

Бодин оде на север, освоји Ниш и крене у Подунавље, где су устаници такође сретно војевали. Војвода Петрило пође међутим са другим одељењем српске војске на југ, и продре тамо доста далеко, али га код Костура дочека велика византиска војска и потуче га до ноге. Петрило се са својом потученом војском почне повлачити на север, а Бодин, кад је чуо да је Петрило потучен и да се повлачи ка Скопљу, поплаши се да му не буде одсечена одступница, па напусти Ниш и почне се такође повлачити ка Призрену.

Али византиска војска стигне Бодина на Косову. Између Византинаца и Срба дође ту до битке, у којој Срби буду потучени. Сам Бодин буде у битци заробљен.

Заробљеног Бодина одведу у Цариград, где је остао кратко време, па га онда пошаљу у Антиохију, у Сирији, где буде бачен у тамницу.

Бодинов отац Михаило распитивао је, где му је син, а кад је сазнао да је у Антиохији, он онда нађе неке Млечиће, који му обећају, да ће, наравно за добре паре, избавити Бодина. И заиста, кад су ускоро после тога у Антиохији избили немири, Бодин побегне из тамнице и дође на једној млетачкој лађи натраг у своју отаџбину.

Неколико година после тога дошли су на Михаилов двор, који је међутим био постао краљ, занимљиви гости.

У Италији су четири деценије пре тога Нормани основали своју државу. У тој држави водила се готово стално огорчена борба између краља и великаша, који су хтели да што више ограниче краљеву власт. У лето 1080 год. дигли су нормански великаши опет велики устанак против свога краља.

Један од вођа устаника био је богати и угледни великаш из Барија, Архирица. Устаници нису били сретни, и краљевска их војска разбије. После савладаног устанка вође устаничке морале су бежати из земље, да их не би стигла краљева освета. Архирица пође онда са својом породицом, која је бројала много чланова, у Цариград. Из Барија они пређу прво на Балкан, и дођу у посету краљу Михаилу у Скадар. Ту се млади, романтични витез, краљевић Бодин загледа у Јаквину, младу, лепу, енергичну и даровиту ћерку Архирицину. Млада Норманка одговорила је на ту љубав. Њу је, без сумње, привлачила Бодину његова младост и храброст и чар његовог дотадањег живота, пуног догађаја, авантура и романтике.

У октобру 1080 год. венчали су се у Скадру Бодин и Јаквина, а годину дана после тога Бодин је, после смрти свога оца, постао краљ и Јаквина краљица.

Хенрик Лав у Ћуприји.

Саксонски војвода Хенрик, због своје снаге и храбрости прозван Лавом, пошао је 1172 год. у крсташки рат у Палестину. Са четом, коју је био сакупио, Хенрик је пошао преко Беча Дунавом, са намером, да од Београда или моравског ушћа настави пут према Цариграду старим римским путем, који је спајао Београд са византском престоницом.

Кад је Хенрикова експедиција стигла до старог града Браничева (данашњег Костоца), остави своје лађе и чамце, на којима су крсташи дотле били дошли, па настави пут старим цариградским друмом, који је одатле водио долином Мораве.

Разлика између нас и наших предака за време Стевана Немање у погледу одржавања путева изгледа да није била велика, јер извори, који описују пут Хенрика Лава и његових крсташа моравском долином, причају, како су, чим су ступили на територију наше отаџбине, настале за њих неописане муке и невоље због рђавих путева. Одмах у почетку свога пута, чим су кренули од Костоца, крсташи су запали у велике и дубоке мочвари, где им се много коња заглибило и пропало.

Полазећи из Немачке са својом експедицијом, војвода Хенрик Лав није наравно ни слутио шта су српски путеви. Он, оснивач Минхена, мислио је, сиромах, да је путовање у Србији као у Баварској. Уверен да ће и у Србији путовати рахат као у

Немачкој, Хенрик је на своје лађе дао натоварити велики број коња и кочија, које ће кроз Србију носити пртљаг крсташке господе, и по неког уморног ритера, коме се досадило јахање, па му се прохте, да ужива заваљен у интову.

Али је Хенрик Лав мислио једно, а српски друмови друго. Већ други дан, кад су се отисли од Дунава и пошли моравском долином, хитајући гробу Христову, поломила су им се сва кола, а силни су им коњи у мукама изданули. Видећи да тако никада неће стићи у Палестину, војвода нареди, да се сва кола оставе, а да се сав пртљаг претовари на коње. Тако је војвода Хенрик Лав извршио 1172 год. исту операцију, коју смо ми извршили у јесен 1915 год. у Љум-Кули.

Али то није било лако извршити, јер је за ствари, које су биле натоварене на једним колима, требало употребити неколико коња, а многи су већ били поскапали или дошли до краја снаге и живота. Стога се Хенрик реши, да један део пртљага остави на друму. Тако буде бачена и остављена силна храна, коју је било незгодно носити, а пре свега мехови и бурад са вином, које су крсташи, вероватно ради причешћа, у великој количини били понели. По себи се разуме, да су Срби, који су са околних планина мотрили кретање крсташа, сишли, одмах после њиховог одласка, у долину, и узели, као успомену на пролаз оснивача Минхена кроз Србију, ствари које су на друму биле остављене.

Пошто су на тај начин души својој олакшали, и пошто су се ослободили једног дела бриге за пртљаг, крену се крсташи даље, и сутра дан стигну до Ћуприје (која се онда звала Равно). Прошав град, крсташи се утаборе крај река Раванице. Место, које су изабрали за свој табор, било је врло згодно: са десне стране су им биле планине, а са леве густа

шума. Уверени да су ту добро заклоњени и сигурни, они запале ватре, и предаду се одмору. Али их око поноћи пробуди ужасна дрека из околних шума, и Срби, намамљени остављеном пљачком, ударе са четири стране на њих. Војвода одмах нареди, да његова војска стане под оружје (а имао је свега 1200 војника), и удари на Србе. У тој борби један стрелац погоди стрелом и прободе вођу Срба. Због тога међу њима настане пометња, и они се повуку. После тога нису више нападали крсташки табор.

Сутра дан су крсташи продужили пут ка Нишу. Срби су се били начетили по околним брдима, и посматрали су их...

Извори, у којима се описују ове авантуре војводе Хенрика, истичу, да су крсташи приликом напада Срба, били у великој погибији особито због тога, што Срби у борби употребљавају отровне стреле, те сваки који буде од њих рањен, мора умрети.

Сасвим је природно да крсташи, који су у Србији имали великих непријатности, и због рђавих путева и због нападаја Срба, нису имали о њима најлепше мишлење. Због тога се о њима у изворима, који описују Хенриков пролаз кроз Србију, прича, да су одани полним страстима и неумерени у јел и пићу, да су нечисти, да живе као животиње, и да су више дивљи но стока.

Таки би суд без сумње и данас дали о Србима и многи од аустриских ђенерала, који су страдали у Србији.

Немањина смрт.

Ми имамо очувана четири описа Немањине смрти. Од тих описа најбољи је и највернији опис његовога сина Саве, који је Немању последњих дана неговао и био уз њега кад је издануо.

Сава пише, да је Немања 7 фебруара осетио необичну слабост, и да је видео да ће умрети. Због тога је позвао к себи Саву, благословио га и дао му мудре савете за живот. „Очи твоје право да гледе и ноге твоје право да ходе . . . не уклањај се ни на десно ни на лево“, — говорио му је између осталог. „После тога подиже, прича Сава, руке своје блажени и метну их на моју грешну главу и поче плакати жалосно, дајући ми свој сладак пољубац, и поче говорити: Чедо моје љубљено, светлости очију мојих и утехо и хранитељу старости моје“, те га је онда световао, да не тужи због растанка и његове смрти.

Сутра дан, 8 фебруара, наредио је Немања Сави, да позове у Хиландар све часне старце Свете Горе, да пред њима умре. Сава је учинио одмах по очевој наредби, и у Хиландар се сабере велики број светогорских калуђера. Немања их је задржао у Хиландару, говорећи им: „Останите код мене, док не опојите моје тело вашим светим и часним песмама“.

Идућих дана Немања је бивао све слабији и слабији. За цело то време није ништа ни јео ни

пио, само се сваки дан причешћивао. Напоследку 12 фебруара видео је и он и Сава да му се приближују последњи тренутци. Сава га онда замоли, да још једном благослови своју децу, и он поново благослови своје синове, Стевана и Вукана, нареди им, да живе у слози и у љубави, и помоли се Богу, да децу његову „сачува и укрепи у држави бившег његовог владичанства“.

После тога Немања нареди Сави, да му донесе слику Св. Богородице, јер се био заветовао, да пред њеном сликом умре. Сава изврши наравно одмах и ту Немањину жељу, и донесе му Богородичину слику.

Увече тога дана нареди Немања Сави, да му обуче одело, у коме ће бити сахрањен, и да га опреми онако, како ће у гробу лежати. Кад му је и ту жељу Сава испунио, Немања му онда нареди, да простре асуру на земљу, да га положи на њу, и да му метне камен под главу. Кад је то учињено, сви су стали око Немање, и ми смо, вели Сава, гледали и чудили се, како му је Бог све, што је желео и молио, испунио, и за владе његове и овде сада. Чудно је било, наставља Сава, видети како онај, кога су се сви бојали, лежи сада као сиромашак на земљи, на асури, обучен у просту одећу, са каменом под главом, и свима се клања и све моли за опроштај . . .

Кад је било пола ноћи, сви се са Немањом опросте, и разиђу се по ћелијама, да се одморе, а Сава са још једним калуђером остане код њега сву ноћ. Око поноћи Немања се био мало примирио, а у зору му одједном сину лице, он погледа на небо и рече: Хвалите Бога . . . Сава га запита, кога је видео, кад тако говори, а он погледа на Саву и настави: Хвалите га . . . и у то умре

„А ја, каже Сава, падох на лице његово, и плаках горко и дуго . . .“

После тога светогорци узму тело Немањино, однесу га и поставе на сред цркве „као што је обичај“. Над његовим телом сврше прво јутрење, а после тога „сабра се безброј калуђера, и почеше певати побожне песме, стојећи око преподобног тела његовог“ . . .

Смрт Немањина брзо се разгласила по Светој Гори, и „онда многи народи дођоше, да му се поклоне и да му одаду част посмртним песмама. И тако појаху прво Грци, потом Ђурђијанци, па Руси, после Руса Бугари, па онда ми његово стадо сабрано“.

Када је свршена служба и опело, и пошто су сви целивали Немањино тело „узех га ја грешни, каже Сава, и положих га у новом гробу, као што ми је био наредио, и тако испуних заповест његову“.

Деда прве српске краљице.

Млетачка је општина предузела кораке да пренесе из Ајасофије у Млетке кости највећег, најславнијег и најсилнијег млетачког дужда, Хенрика Дандола.

Хенрик Дандоло је чудна појава у историји. Он је дошао на управу кад му је било скоро осамдесет година, а развио је за време своје владе силну акцију, којом би се могли поносити и највећи људи у историји света, и то у доба напона своје силе и снаге. Он напомиње својом силном енергијом на Александра Великог и на Наполеона. И дела која је он извршио могу се, по свом значају и последицама равнати са делима, која су они извршили . . .

У XII веку били су млетачки трговци прекрили византиску империју. Они су владали свима пијацама и држали су у својим рукама монопол многих артикала. Та економска зависност, базирана на старим великим повластицама, што су их Млечићи уживали у Византији, тиштала је много византиске трговце и византиске државнике, и они су се својски трудили, кроз цео XII век, да се ослободе млетачког економског и финансиског турсва. Отуда су ницали готово непрестано сукоби, и због тога су односи између Византије и млетачке републике били непрестано веома затегнути.

Кад су Византинци видели, да се легалним средствима не могу борити против млетачке експлоатације, и да се лепим начином не могу ослободити млетачких трговаца и млетачких банкара, они су прибегли насилним средствима: 12 марта 1171 године ухапшени су, по наредби цара Манојла, сви Млечићи у целој византинској империји, и конфисковано је цело њихово имање.

Вест о томе пала је као гром у Млетке. Губитак, што га је млетачка трговина услед тога претрпела, био је огроман. Рачуна се да је моментана штета износила осам милиона франака, а сем тога, био је тиме паралисан сав живот млетачке и увозне и извозне трговине, и онемогућен сав рад у земљама, најбољим за економску експлоатацију у свима правцима.

Због насиља, које је учињено млетачким грађанима у Византији и због силне штете за трговину и финансије млетачке, завладало је у Млетцима силно огорчење на Византију и жеља за осветом. Али је млетачка република била у тај мах у врло тешком положају, и немогуће је било предузети нешто озбиљно против Византије. Млечићи су стога, као реални политичари, оставили за тај мах сентименталне разлоге, да свете увређени понос, на страну, па су прегли да дипломатским преговорима поправе свој положај и спасу што се може спасти.

Тако су онда почела путовати посланства из Млетака у Цариград и обратно, да покушају поправити односе и спасти част и имање млетачких грађана. У једном од тих посланстава узео је учешћа и стари угледни млетачки грађанин Хенрик Дандоло. Цар Манојло је, смео и осион, грубо дочекивао и још грубље испраћао млетачка посланства, и због тога је познија легенда причала, да је цар

Манојло Дандола приликом његовог доласка у Цариград дао насилно ослепити. Тај факт историја не може да потврди, али је понашање Манојлово и византиских власти било у опште тако, да је стари Дандоло постао инкарнација млетачке мржње тију и оличење њихове тежње за осветом, која је временом све више расла.

И кад је у априлу 1192 год. дошло до избора новог дужда, сви су изборници при првом гласању дали своје гласове Хенрику Дандолу, уверени да је он, и ако му је било осамдесет година, и ако је био изгубио вид, у стању да освети част и спасе имања млетачких грађана. Јер Дандоло је, као онај стари велики Римљанин, који је сваком приликом говорио, да треба разорити Картагину, јер је то једини спас за римски народ, — имао и проповедао увек и свуда само једну мисао, да се треба осветити Византији. И он је одмах, са нечувеним једном енергијом, почео систематски спремати земљиште за велики удар, који је млетачка република наменила византиској империји.

Али је требало чекати још дугих дванаест година, испуњених непрекидним радом, који је руководила само једна мисао и једна жеља: освета Византији, — па да се дође до жељеног циља.

Када су се 1202 год. окупили у Млетцима крсташи у намери да пођу у Палестину и ослободе Христов гроб од неверника, употребио је Дандоло њихову оскудицу у новцу и немогућност да плате Млечићима превоз у Свету Земљу, да оствари своје планове. Прво су крсташи освојили млетачкој републици Задар, који се био одметнуо, па су онда, под утицајем разних веома компликованих прилика и утицаја, место у Палестину отишли под Цариград. Историска наука није још несумњиво утврдила, ко је главни иницијатор за тај преокрет

у правцу крсташке акције, али је несумњиво једну од главних улога у том чину светско-историског значаја играо човек, који је за једини циљ свога живота поставио : уништење византиске империје.

Дванаест година после свог избора за дужда, у априлу 1204 год., Дандоло је са крсташима ушао у Цариград, срушио византиску империју и на њеним развалинама основао Латинско Царство. И да се није млетачка сињорија бојала да царска круна на Дандоловој глави не поремети основе аристократско - републиканског уређења млетачке државе, можда би Дандоло био изабран за првог латинског цара.

После годину дана, 1 јуна 1205 год., завршио је Дандоло свој бурни живот у Цариграду, и сахрањен је, са великим свечаностима, у цркви Свете Софије. Кад су Турци освојили Цариград и претворили цркву Свете Софије у џамију, оставили су његове кости нетакнуте.

Док се одигравао последњи чин велике Дандолове трагедије, расла је у његовој кући у Млетцима и слушала је приче о великим делима и слави његовој, Ана, ћерка његовог сина, која се десет година после смрти свог славног деде удала за Стевана сина Немањиног, а две године после своје удаје била крунисана за прву српску краљицу.

Свети Сава.

Дан Светога Саве дан је славе српске националне просвете. Свети Сава је постао представник и символ српског национализма. Почев тако рећи од првих дана после његове смрти, па све до сада у непрекидном низу векова борбе и патњи српскога народа, слика Светог Саве лебдела је вазда пред очима свих мисаоних Срба, тежње и идеали његови постали су тежњама и идеалима целог српског народа.

Као млад дечко, пун религиозног и аскетскога заноса, Свети Сава је оставио родитељски дом и власт која га је чекала, па је побегао у Свету Гору, да тамо посвети свој живот Богу, посту и молитви. Али је ускоро његова силна природа раскинула верске везе, које су га спутавале, и он је себи поставио веће идеале и шири програм свом раду. Он оставља испосничке пећине и враћа се у Србију, да тамо постане државник и политичар. Тај други период његовога живота испуњен је многим успешним политичким акцијама, које су осигурале Немањине тековине, и положили сигурне темеље снази и величини Немањићске државе у будућности.

У пуном напону своје снаге Св. Сава је израдио независност цркви у Немањиној држави и извео је организацију српске националне цркве. Његов рад у томе периоду створио је не само једну чврсту националну организацију, која је преживела

све невоље у будућности, него је створио и српску религију и српски национализам, овако како га ми данас разумемо.

Модерни српски национализам, може се без претеривања рећи, у првом је реду дело Св. Саве. Он је већ имао потпуно јасно формиране мисли и идеје о националном и државном животу српскога народа, о његовим тежњама и његовим идеалима. У његовим делима и писмима и у његовим биографијама, што су их писали његови ученици, стално се понавља прича о његовој великој љубави према народу и према отаџбини. Свуда и на свакоме месту, и у Светој Гори, и у Солуну, и у Цариграду, у Никеји, и у Јерусалиму, и у Александрији, и у Трнову, — свуда су све његове мисли управљене само своме народу и својој отаџбини. Он о њима мисли, њихову бригу брине, стално се труди да све оно што види и нађе у туђим земљама добро и корисно, пренесе и пресади у своју отаџбину, међу свој народ.

Оно што ми данас сматрамо као прву тежњу и основни задатак наш: да сузбијемо завојевачке намере свих фактора, и на истоку и на западу, који хоће да подјарме наш народ, али да у исти мах свесно и благодарно примимо све добре установе и све корисне културне елементе од њих, — то је већ Св. Сава јасно обележио својим радом као политички принцип.

У вези са тим политичким принципом јавља се велика толеранција Св. Саве у свим правцима. Стога је барска католичка архиепископија у Немачкој држави живела и развијала се напоредо са српском архиепископијом, коју је основао Св. Сава, а живе и искрене везе са Римом и папском куријом показују јасно, да је Св. Сава национални и државни принцип стављао више свих других обзира.

Српство и отаџбина, то су била два идеала Св. Саве, и он је својим радом и организацијама које је створио, највише учинио, да српство и отаџбина постану идеалима целог српског народа. Ти идеали живели су у нашем народу и после Савине смрти, они су највише допринели, да се наш народ одржи у данима невоља и искушења, да се почетком XIX века наново роди, и да у наше дане учини све оно што је учинио. Ко тражи дубље узроке велике националне животне снаге нашега народа, он ће прве њене клице наћи у раду Св. Саве.

Тај рад и последице његове показују пут не само Србима, него и Хрватима и Словенцима, којим треба да пођу у љубави према свом народу и развитуку свог национализма, па да заједно са Србима буду готови на све жртве при стварању велике, заједничке отаџбине, у којој ће сваки Србин, Хрват и Словенац моћи потпуно самостално развијати своје индивидуалне и своје националне способности.

Краљица Ана.

(Веренички прстен краља Радослава).

Чувени научник и професор византологије у Минхену, покојни Карло Крумбахер, добио је 1905 год. од једног „пријатеља старина“ један масиван златан прстен, на чијој је плочи био у 7 реда грчки запис.

То је прстен, што га је престолонаследник српски Радослав, син Стевана Првовенчаног и Јевдокије, ћери византског цара Алексија III, дао својој вереници Ани, ћери епирског цара Теодора. Веридба и венчање било је око 1225 год.

За нас, који имамо тако мало очуваних извора и особито мало културних споменика из наше старе државе, овај прстен има необичан значај.

Веренички прстен Радославов искован је од масивног злата, плоча и обруч су од једног комада, дијаметар плоче је 17 и по, а обруча изнутра 18 и по милиметара. Тежина прстена је 26 грама, а израђен је, каже Крумбахер, необично солидно и практично, у хармоничним сразмерима, само без икаквих украса. Сачуван је да не може боље бити.

На плочи је изрезан грчки стих, који у српском преводу гласи: „Веренички знак Стевана, изданка Дукиног рода, прими својим рукама, Ано, из куће Комнина.“

Радослав се званично називао Стеваном, а радо се потписивао Дуком, по матери, која је била

из чувене византиске породице Дука. Исто се тако и његова вереница и доцније жена, Ана, поносила својим пореклом из византинске царске породице Комнина.

*

Употреба прстена при венчаљу није била у обичају код старих Грка. Тај су обичај примили стари Хришћани од Римљана. У Византији је, изгледа, био у употреби само венчани прстен, и овај Анин прстен је једини византиски веренички прстен, који је до сада познат. У почетку је човек имао златну, а жена сребрну бурму, али је доцније ушло у обичај да обоје имају бурме од истог метала.

*

Верење Радослава и Ане и њихово венчање извршено је под најбољим ауспицијама. Радослав је био млад и леп. Од њега има сачувана врло добра слика из тога доба у манастиру Жичи, по којој се види да је био необично леп младић. Ана је била кћи најмоћнијег владоца на Балкану, који је освојио Солун, крунисао се за византиског цара и спремао се да освоји Цариград. Ана је била веома лепа, развијена, крупна и стасита. Прстен, што га је сретни вереник послао својој вереници, био је обимом таки да би нека слабија госпођица могла три прста кроз њега протурити. Сви су изгледи, дакле, били ту, да њихов брак буде сретан.

Али њихов брак није био сретан. Наши стари извори причају, да је Радослав у почетку био поштован од свих и одличан, али је ускоро постао „женопокорив“, и због тога је постао „повређен умом“, те је властела негодовала због „збуњености његовог ума“, па је одустала од њега, збацила га са престола и подигла на престо његовог млађег брата Владислава. Колико је Радославу у вршењу

његових владалачких дужности сметало то што је био под папучом, то је наравно тешко рећи. Али је он изгубио престо из других разлога.

Његов таст био је 1230 год. потучен и заробљен од бугарског цара Асена, и Асен је постао најсилнији владар на Балкану. А Владислав је имао Асенову ћер за жену, и ту треба тражити прави разлог, зашто је Радослав изгубио престо.

Кад је у Србији букнула буна, Радослав је са женом побегао у Дубровник, где је лепо дочекан, те је издао Дубровчанима повељу, у којој им је дао велике повластице. Из Дубровника је Радослав са женом отишао у Албанију, брату свога таста, Манојлу, који је после његовога пораза тамо владао.

Доцније се причало да је у Драчу Радослава задесила велика несрећа. Њему су, због женине лепоте, сви завидели, и он је ускоро био лишен „своје зле и лукаве жене“. Она се изневери „своме красном господину“ и одбегне талијанском команданту у Драчу. Овоме није било доста што је Радославу отео жену, него се спремао и да га убије. Кад је Радослав за то сазнао, он побегне из Драча, и, очајан, врати се у Србију и покалуђери се.

Није сигурно, да ли је цела та романтична прича истинита, или је измишљена. По томе што се у нашим Поменицама бележи, да се Ана покалуђерила и да је као калуђерица умрла у Србији, изгледа да се целој овој причи, забележеној скоро сто година после самих догађаја, не може поклонити пуна вера.

Забрана луксуза у Дубровнику 1235 год.

Пошто је у Дубровнику у почетку XIII века био завладао велики луксуз и расипање, особито о свадбама, Дубровчани су 13 априла 1235 године свечано објавили закон о забрани луксуза при удаји. Оригинал тог важног и занимљивог документа налази се и сада у дубровачком архиву.

Закон тај о забрани раскоши при удаји почиње уобичајеном свечаном формулом: „Године од рођења Христова хиљаду двестотине тридесет и пете, тринаестог априла, у малом и великом већу, сакупљеном по обичају на звук звона, и пошто је учињен збор на јавном тргу, Петар Балиславић, подкнез дубровачки, судије и саветници малог и великог већа и народ дубровачки утврдили су и у више махова одобрили“.

Затим долазе подробне одредбе закона о забрани раскоши. Пре свега, одређено је, да мираз, који девојке добију, ни у ком случају не сме бити већи од 200 перпера. Сем тога, сме млада издати на адиђаре за украс главе, ушију и руку највише 10 форинти, али се у то не рачуна венац и чепац. Млада се може за венчање обући као што је обичај у Дубровнику, т. ј.: горњу хаљину од срлета, опшивену мрком или модром кожом од куне, и огртач или плашт од чисте или мешане свиле. Доња хаљина и појас могу бити такође од свиле и опшивени

зечјом кожом. Опрема може бити од овога јефтинија, али скупља никако. Чепци, који су већ направљени могу остати, али нови који се буду правили или поручивали или доносили са стране, не смеју више бити од свиле и извезени златом.

Свадба се сме славити само један дан, и то на дан венчања. Сладак хлеб не сме се више месити нити се сме носити јело за младом, кад иде младожењиној кући. Поклони у кокошима, огртачима, плаштовима, прстењу и новцу, не смеју се више чинити, исто тако млада и младожења не смеју више чинити поклоне. Колач и овнујско месо не смеју млада и младожења једно другом више на дан свадбе слати.

У оделу, у коме се венча, млада сме остати само осам дана, а не више. До тада су после свадбе задржавали и гостили по осам дана младожења по два своја друга, а млада по две своје другарице. Од сада их смеју гостити највише четири дана. Исто тако млада не сме ићи више, као што је обичај, у цркву Св. Илије, и тамо чинити поклоне.

Затим долазе неке одредбе очевидно против сујеверја: У младин прстен да се не меће више маст ни горка трава. Исто тако да се не употребљава више буре са водом и гвоздени сандук и кожа.

Девојке без родитеља и које немају браће, могу понети у мираз цело своје имање, а удовице могу дати мужу цео свој стари мираз и све што су добиле од првог мужа.

Сва ова ограничења не важе за оне Дубровчане, који се жене са стране, нити за Дубровчанке, које се на страну удају.

Казне за оне, који се огреше о овај закон, биле су врло строге. Ти грешници су пре свега морали бити искључени из цркве, нису могли никога тужити ни сведочити на суду, њихове ствари нису

се могле на суду у опште расправљати, а сва њихова документа губила су сваку вредност. Ако би која жена донела мираз већи од 200 дуката, нико од њених рођака није могао после њене смрти тражити од њеног мужа више од те суме.

Ове одредбе и казне важиће, каже се у закону, двадесет и девет година, и нико их ни на који начин не може изменити.

Као што се види, Дубровчани су у то доба предузели енергичне кораке, да сузбију раскош при свадбама и којекакве сујеверице, које су чињене том приликом. У том погледу могли бисмо се у многом чему и сада, после седам стотина година, на њих угледати.

Неколико речи на крају.

Слике и чланци, штампани у овој књизи, писани су без икаквих научних и књижевних претензија, већином у брзини и пригодом. Већина од њих штампана је у фељтону „Политике“.

И ако немају веће вредности, мислим да ће, издани у посебној књизи, корисно послужити широј публици за разумевање прошлости свога народа, коју она тако слабо познаје.

Београд
12 јуна 1923.

Ст. Ст.

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. МАВРОВ ПОСЛЕДЊИ УЗДАХ
Салман Ружди
Београд: Вулкан издаваштво, 2014.
2. ТАЛАСИ БЕОГРАДСКОГ МОРА
Драган Јовановић Данилов
Београд: Вулкан издаваштво, 2014.
3. КЊИГА О САМУРАЈИМА
Београд: Танеси; Плато, 2013.
4. ЛЕГЕНДЕ О САМУРАЈИМА
Хироаки Сато
Београд: Танеси, 2013.
5. МАСКЕ
Фумико Енђи
Београд: Танеси, 2012.
6. БАЛКАНСКОМ УЛИЦОМ: РОМАН О НЕДОВРШЕНОЈ ПЕСМИ
Иван Гађански
Београд: Танеси, 2012.
7. ЈАПАН ИЗНУТРА
Иља Мусулин
Београд: Танеси, 2014.
8. АЖДАЈА И ЦАРЕВ СИН: СРПСКЕ НАРОДНЕ БАЈКЕ
Београд: Танеси, 2013.
9. ВЕШТИНА СЕНЧЕЊА 2: НАЈБОЉЕ ЈАПАНСКЕ ПРИЧЕ ХХ ВЕКА
Београд: Танеси, 2010.
10. ДИВЉА ГУСКА
Мори Огаи
Београд: Танеси, 2014.
11. ПРИЧА О ЕДВАРДУ МУНКУ
Ћетил Бјернстад
Београд: Завод за уџбенике, 2013.
12. ЦАРИЦА МАРА
Душан Баранин
Београд: Отворена књига, 2010.
13. ХОДОЧАСНИКОВ ПУТ
Џон Бањан
Београд: Отворена књига, 2013.

14. ИСТОРИЈСКЕ ИСТИНИТЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ О
ОПСТАНКУ НАРОДА СРПСКОГ
Драшко Шћекић
Београд: Отворена књига, 2012.
15. КАТАЛОНИЈИ У ЧАСТ
Џорџ Орвел
Београд: Отворена књига, 2014.
16. НОВИНА: РОМАН У ДВА ДЕЛА
Иван Сергејевич Тургеев
Београд: Отворена књига, 2014.
17. ПРОМЕТЕЈЕВ ДНЕВНИК
Иван Бранковић
Београд: Отворена књига, 2014.
18. ОЧЕВИ И ДЕЦА
Иван Сергејевич Тургеев
Београд: Отворена књига, 2014.
19. САЧЕКУША
Предраг Јеремић
Београд: Књижара Милан, 2002.
20. УОЧИ НОВИХ ДАНА
Иван Сергејевич Тургеев
Београд: Отворена књига, 2014.
21. ВЕТРОВИ СА ХИМАЛАЈА: РОМАН
Берослав Стојановић
Београд: Отворена књига, 2014.
22. НЕМЕЗА
Филип Рот
Београд: Paideia, 2013.
23. ИЗАБРАНЕ ПЕСМЕ
Игор Иртееев
Београд: Paideia, 2014.
24. УДАЛА САМ СЕ ЗА КОМУНИСТУ
Филип Рот
Београд: Paideia, 2014.
25. ЉУДСКА ЉАГА
Филип Рот
Београд: Paideia, 2013.
26. ГЕОМЕТРИЈА ТЕЛА: ЧЕТИРИ ПРИЧЕ
Ијан Маџуан
Београд: Paideia, 2014.

27. БЕЗИМЕНИ: ПРИЧЕ ОД БЛАТА И ДИМА
Бранислав Јанковић
Београд: Admiral books, 2014.
28. БИФЕ ФРОЈД: РОМАН
Милош Живковић
Београд: Admiral books, 2013.
29. БИЛО ЈЕДНОМ У АМЕРИЦИ
Ли Хајс
Београд: Admiral books, 2014.
30. ИДЕНТИТЕТ ШПАНИЈЕ
Никола Самарџић
Београд: Научно друштво за историју здравствене културе;
Admiral books, 2014.
31. НАЦИСТИЧКА ТАЈНА АМЕРИКЕ
Џон Џозеф Лофтус
Београд: Admiral books, 2013.
32. СЕЛИНЦЕР
Дејвид Шилдс, Шејн Салерно
Београд: Admiral books, 2014.
33. СОЛАРИС
Станислав Лем
Нови Сад: Соларис, 2014.
34. НА ТРАГУ: СРПСКА КРИМИ ПРИЧА
Нови Сад: Соларис, 2014.
35. ШВЕДСКИ СТО: НОТЕ И ФУСНОТЕ
Саша Радоњић
Нови Сад: Соларис, 2014.
36. ИНФЕРНО
Ден Браун
Нови Сад: Соларис, 2014.
37. СРЦЕ ТАЈГЕ ИЛИ ЧЕРДИЊ – КНЕГИЊА ПЛАНИНА
Алексеј Иванов
Нови Сад: Соларис, 2007.
38. НАЈНОРМАЛНИЈИ ЧОВЕК НА СВЕТУ
Иван Токин
Београд: Самиздат Б92, 2014.
39. ПРОФЕСИЈА РАТНИ РЕПОРТЕР
Вељко Ђуровић
Београд: Самиздат, 2014.

40. ДНЕВНИК ЈЕДНОГ НЕБИТНОГ ДЕЧАКА
Тијана Димитров
Београд: Самиздат, 2014.
41. КАКО ВОЈНИК ПОПРАВЉА ГРАМОФОН
Саша Станишић
Београд: Самиздат, 2014.
42. МОЈ ЖИВОТ КОД РУСКИХ МИЛИЈАРДЕРА
Мари Фресак
Београд: Самиздат, 2014.

PREPORUČUJEMO

1. Sjao Geng: MODERNIZACIJA KINESKE EKONOMIJE: institucionalna promena i strukturna transformacija / Beograd: Albatros Plus, 2015.

Preuzeto sa sajta:

http://www.onlineprodavnicaknjiga.rs/index.php?route=product/product&product_id=204&search=MODERNIZACIJA+KINESKE

Institucionalne promene u kineskoj ekonomiji u dobroj meri objašnjavaju kinesko „privredno čudo“, a efikasno preuzimanje „hongkonškog modela“ privređivanja otvorilo je perspektive njene svetske konkurentnosti.

Posredujući istorijska i inostrana iskustva u reformi vlasništva državnih kompanija, vlada je svojim merama povlačenja akcionarskog kapitala iz pomenutih preduzeća otvorila put dinamičnijem privatnom preduzetništvu, sa znatno efikasnijim upravljačkim menadžmentom, a samim tim stvorila neophodne pretpostavke za vodeću ulogu Kine u svetskoj ekonomiji...

2. Jin Bo: POGLED NA KINU: sve što želite da znate o Kini / Beograd: Albatros Plus, 2015.

Preuzeto sa sajta:

http://www.onlineprodavnicaknjiga.rs/index.php?route=product/product&product_id=201&search=pogled+na+kinu

Kina je zemlja koju spoljašnji svet ponekad teško uspeva da shvati. Ona danas prolazi kroz najbrži ekonomski rast i društvene promene zabeležene u ljudskoj istoriji. Ovaj brzi razvoj najmnogoljudnije zemlje na svetu stvara privredne mogućnosti i za druge zemlje, i to sa svoje strane Kinu sve više približava spoljašnjem svetu. Kineski razvoj zahteva mirno međunarodno okruženje, a globalni prosperitet takođe traži trajan razvoj Kine. U ovakvim uslovima neophodno je da oni izvan Kine steknu bolje razumevanje ove ogromne zemlje.

Istorija Kine obuhvata period duži od 5.000 godina. Tokom svoje duge istorije Kina je razvila jedinstvenu kulturu koja je u velikoj meri obogatila svetsku civilizaciju. Današnja Kina trudi se da otvori vrata za spoljašnji svet i da uči od drugih. Kina je posvećena miru i izgradnji miroljubivih odnosa, i prema drugima uvek ima iskren odnos.

3. Baojin Kao: EKOLOŠKA CIVILIZACIJA SAVREMENE KINE / Beograd: Albatros Plus, 2015.

Preuzeto sa sajta:

http://www.onlineprodavnicaknjiga.rs/index.php?route=product/product&product_id=199&search=ekolo%C5%A1ka+

Brzi, dvocifreni privredni rast Kine prouzrokovao je ogromne probleme u životnoj sredini. Razvoj nauštrb životne sredine ostavio je čitava područja potpuno degradirana. Planine su ostale bez šuma, reke postale beživotne, bez riba, goleti su izazvale klizišta, klizišta poplavu.

Ovo je moralo da se zaustavi i morao se pronaći kineski put razvoja privrede u skladu sa životnom sredinom. U nizu priča govori se o pojedincima koji su prvi u svojoj oblasti pošli putem očuvanja prirode i otpočeli borbu za lepu Kinu sa čistim vazduhom, bistrom vodom i zelenom zemljom.

4. Boris Belingar i Boško Mijatović: ILUSTROVANA ISTORIJA BEOGRADSKIH KAFANA: od Turskog hana do Aero kluba / Beograd: Arhipelag, 2015.

Preuzeto sa sajta: <http://www.arhipelag.rs/knjige/ilustrovana-istorija-beogradskih-kafana-od-turskog-hana-do-aero-kluba-1800-1941/>

Ilustrovana istorija beogradskih kafana, čiji su autori Boris Belingar i Boško Mijatović, upravo je objavljena u izdanju Arhipelaga u ediciji Vreme koja i započinje ovom jedinstvenom i ekskluzivnom knjigom.

Na 250 strana velikog formata, u tvrdom povezu i kolornoj štampi, knjiga *Ilustrovana istorija beogradskih kafana* donosi obilje nepoznatih činjenica, uzbudljivih epizoda, kao i mnoštvo ekskluzivnih fotografija proisteklih iz dugogodišnjih istraživanja dvojice vrsnih hroničara Beograda. Otuda je *Ilustrovana istorija beogradskih kafana* knjiga o Beogradu koga više nema i o Beogradu čije tragove nedovoljno poznajemo i primećujemo.

Ilustrovana istorija beogradskih kafana je uzbudljiva istorija privatnog i javnog, kulturnog i društvenog, ekonomskog i političkog života u Beogradu i Srbiji od početka XIX veka do početka Drugog svetskog rata predstavljena kroz priču o kafanama i hotelima koji su u to vreme postojali u Beogradu. Autori taj vremenski raspon obeležavaju sintagmom „od Turskog hana do Aero kluba“.

Ilustrovana istorija beogradskih kafana pokazuje kako su kafane u Beogradu u XIX veku, pa sve do početka četrdesetih godina XX veka bile „najvažniji prozor u svet“, mesto javnog i privatnog života, mesto gde se osnivaju i gde deluju političke stranke, mesto gde se održavaju izbori i vode najžešće političke borbe, ali i mesto gde se stvara kulturna istorija i gde se, pored slavnih pisaca koji su obeležili život nekih kafana, pojavljuju prva pozorišta, prvi bioskopi ili prva džez muzika u

Beogradu i Srbiji.

Gotovo svih predsednici srpskih vlada u XIX veku, kao i mnogi ministri, pa i neki vladari bili su vlasnici nekih od beogradskih kafana. Čitav javni život odvijao se u kafanama koje su bile jedinstvena pozornica događaja, aktivnosti, procesa, nastanka informacija. Svoje kafane u tom vremenu imaju i političke stranke i poznate javne ličnosti. Neke kafane ostale su poznate kao mesto zabave i neponovljivih uživanja. U drugima su opet bila neformalna sedišta obaveštajnih službi ili zavereničkih organizacija. Neke od najuzbudljivijih ili najzanosnijih priča iz moderne istorije Beograda čitalac će pronaći u ovoj knjizi o beogradskim kafanama i hotelima, od kojih većine više nema dok je jedan broj i dalje aktivan pod istim imenom, neke čak i na svojim istorijskim adresama.

„Želeli smo da na osnovu bogatstva prikupljenih fotografija, arhivske građe, sećanja starijih i ondašnjih novinskih tekstova i reklama popravimo naše poznavanje kafanske istorije: da dosta poznatog samo potvrdimo, da podosta novog saznamo, pa tako i dopunimo korpus poznatog, ali i da ispravimo dosta toga netačnog što se nagomilalo u beogradskoj kafanologiji. Posebno nam je bilo dragoceno otkrivanje jednog potpuno zaboravljenog sveta, dobrim delom sasvim običnih, pa i nepoznatih kafana, onih tipično starobeogradskih, iz kraja, na čošku“, kažu Boris Belingar i Boško Mijatović u predgovoru ovoj retkoj knjizi.

Belingar i Mijatović su na osnovu opsežnih dugogodišnjih istraživanja rekonstruisali istoriju najvažnijih beogradskih kafana i hotela u XIX i u prvoj polovini XX veka. Tako je istorija kafana ujedno i biografija čitavog niza upečatljivih i neobičnih ličnosti koje su na najrazličitije načine obeležili istoriju i svakodnevicu Beograda u trajanju od jednog i po veka.

5. Nemanja Rotar: SUTRADAN POSLE DETINJSTVA: knjiga o Miki Antiću, nežnosti, pticama i odrastanju / Beograd: Arhipelag, 2015.

Preuzeto sa sajta: <http://www.arhipelag.rs/knjige/sutradan-posle-detinjstva/>

Knjiga o Miki Antiću.

Roman o pesniku i njegovoj životnoj i književnoj avanturi, o vremenu u kome su pesnici bili slavni, a poezija deo svakodnevice, i o tome šta je bilo posle.

Uzbuđljiv roman o pesniku i boemu koji je obeležio jedno vreme, ali i o njegovom vremenu, sedamdesetim i osamdesetim godinama, kao i o vremenu u kome žive današnji Antićevi čitaoci.

Rotar piše svoj neobični roman iz najveće moguće blizine, kao deo Antićeve porodice, kao neko ko je odrastao uz velikog pesnika, da bi sada, posle svega, uobličio i sklopio knjigu njegovog života.

Između života i literature, između romana i romansirane biografije.

6. Goran Marković: TRI PRIČE SAMOUBICA / Beograd: Arhipelag, 2015.

Preuzeto sa sajta: <http://www.arhipelag.rs/knjige/tri-price-o-samoubicama/>

Prva knjiga priča poznatog filmskog i pozorišnog reditelja i angažovanog intelektualca Gorana Markovića.

Priče Gorana Markovića počivaju na snažnom unutrašnjem konfliktu i napetosti. Marković pripoveda zanimljivo i duhovito, ispunjavajući svoje priče uzbuđljivom dramaturgijom.

U sve tri priče Marković uobličava upečatljive glavne junake koji se u nekoj naročitoj situaciji suočavaju s trenutkom u kome se rasipa sav njihov dotadašnji život.

Prva priča u knjizi, *Podgrejana sarma od prekjuče*, govori o plodnom piscu scenarija koji u jednom času gubi moć pisanja iz čega nastaje sva njegova tragedija.

U drugoj priči, *Susret sa himerom*, Marković pripoveda o beogradskom zavodniku koji iznenada pada kao žrtva svoje osmišljene zavodničke tragedije postajući plen vlastite lakomislenosti i jedne uporne i, kako je on vidi, prosečne žene.

Treća i najduža priča u knjizi, *Druga smrt doktora Grujića*, pripoveda o epidemiji varirole vere u Beogradu i Srbiji 1972. godine. Film Gorana Markovića *Variola vera* proistekao je iz istog materijala po kome je nastala i ova uzbuđljiva priča u kojoj se uverljivo predstavljaju napetost i humor, izuzetni događaji i tragikomične situacije, ljubav i kukavičluk, retka strast i bezgranična sebičnost, posvećenost i parališući strah, odanost i cinizam manipulacije, epidemijski karantin i nesloboda čitavog društva, veliki preokreti i veliki nesporazumi, cenzura u totalitarnom, zatvorenom društvu i strah i samouništavajuća strast običnih ljudi koji ga čine i koju mu se podvrgavaju.

Priča Gorana Markovića u knjizi *Tri priče o samoubicama* daje širu perspektivu događaja i obimniji materijal od filma *Variola vera*.

Koliko god na prvi pogled bile različite, okvirna ideja o sudbini jednog čoveka koji u dosuđenoj svakodnevicu troši svoj smisao čini ove tri priče vrlo prepoznatljivom celinom.

„U ovoj knjizi obrađujem tri sasvim različita slučaja rada na sopstvenoj propasti koji bi, u neku ruku, mogli da otvore pitanja zašto sve ove godine tako uporno radimo u korist sopstvene štete. Lično sam ubeđen da proces samouništenja u nas

traje već jako dugo i da mu se ne može sagledati kraj. To ne znači da su ove tri priče mračne, naprotiv, ima u njima jako mnogo samoironije“, kaže Goran Marković povodom svoje knjige *Tri priče o samoubicama*.

Govoreći o nastanku knjige, a pogotovu najduže priče u njoj, *Druga smrt doktora Grujića*, Goran Marković naglašava da „postoje stvari koje nije moguće snimiti ili nisu izvodljive na filmu, ali mislim da je potrebno da budu zabeležene“.

„Materijal za *Variolu veru* prikupljao sam gotovo punu deceniju i filmu je trebalo tačno deset godina da se pojavi nakon strašne epidemije iskorenjene tropske bolesti koja je Srbiju zadesila 1972. godine. Toliko je, naime, trebalo vremena da, inače strogo tajeni, podaci nekako ‚procure‘. Materijal koji posedujem po obimu daleko prevazilazi okvire jednog dvosatnog filma, pa sam došao na ideju da ga ponudim i u literarnoj formi. Filmska priča ima objektivističku formu, izgleda kao rekonstrukcija događaja, a priča *Druga smrt doktora Grujića* ima svog glavnog junaka, kao što i sam naslov sugeriše. Ova ličnost se upravo uklapa u taj marljivi i sistematski rad na sopstvenom kraju“.

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ ЗА
ПЕРИОД ДЕЦЕМБАР 2015 – ЈАНУАР 2016. ГОДИНЕ**

1. МОЛЕКУЛИ
Иван Токин
Београд: Самиздат, 2015.
2. ЛЕЖАЊЕ НА КАУЧУ
Ирвин Д. Јалом
Београд: Нова књига плус, 2015.
3. ФОКУСИРАНОСТ: НЕПРИМЕТНИ
ПОКРЕТАЧ ИЗУЗЕТНОСТИ
Данијел Големан
Београд: Геопоетика, 2015.
4. НЕСПОРАЗУМ У МОСКВИ
Симон де Бовоар
Београд: Лагуна, 2015.
5. НАСЛЕЂЕ БОЛЕНОВИХ
Филипа Грегори
Београд: Лагуна, 2007.
6. РИБА У ВОДИ
Марио Варгас Љоса
Београд: Лагуна, 2015.
7. СМИСАО ЖИВОТА: ПРИЧЕ ИЗ
ПСИХОТЕРАПИЈЕ
Ирвин Д. Јалом
Нови Сад: Психополис институт, 2015.
8. СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ: БИОГРАФИЈА
ПРВОГ СРПСКОГ КРАЉА ИЛИ ЗАШТО
СРБИ НИСУ КАТОЛИЦИ
Лука Мичета
Београд: Лагуна, 2015.
9. ЧУДАН ОСЕЋАЈ У МЕНИ: ПРИЧА О
ЖИВОТУ БОЗАЦИЈЕ МЕВЛУТА
КАРАТАША, ЊЕГОВИМ ДОЖИВЉАЈИМА,
САЊАРИЈАМА И ПРИЈАТЕЉИМА И
СЛИКА ИСТАНБУЛСКОГ ЖИВОТА
ИЗМЕЂУ 1969. и 2012. ГОДИНЕ ВИЂЕНА
ОЧИМА МНОГИХ ЛИЦА: РОМАН
Орхан Памук
Београд: Геопоетика, 2015.
10. ЗАШТО ПСУЈЕМ
Ведрана Рудан
Београд: Лагуна, 2015.